

MIKROVLNY pro FyzTyd 2004

Autoři :

Petr Bludský (gymn. Pardubice)

Jakub Maňura (SPŠE, Mohelnice)

Václav Šámal (gymn. Říčany)

Simona Pelikánová (gymn. prof. J. Patočky Pha 1)

Mikrovlny

Elektromagnetické záření

$$\lambda = 1\text{m} - 0,03\text{mm}$$

$$f = 3 \cdot 10^8 - 10^{13} \text{ Hz}$$

Popsána intenzitou elektrického a magnetického pole (amplituda a fáze)

Historie

- **1942-1943 Německo**
- **po válce – dokumentace do USA (utajena)**
- **1957 – Sovětský svaz rozjíždí vlastní výzkum**
- **1970 – Sovětský svaz vyvíjel nesmrtící elektromagnetické zbraně**
- **1997 – Žádost na OSN o omezení informačních válek**

Měření

Kvantitativní

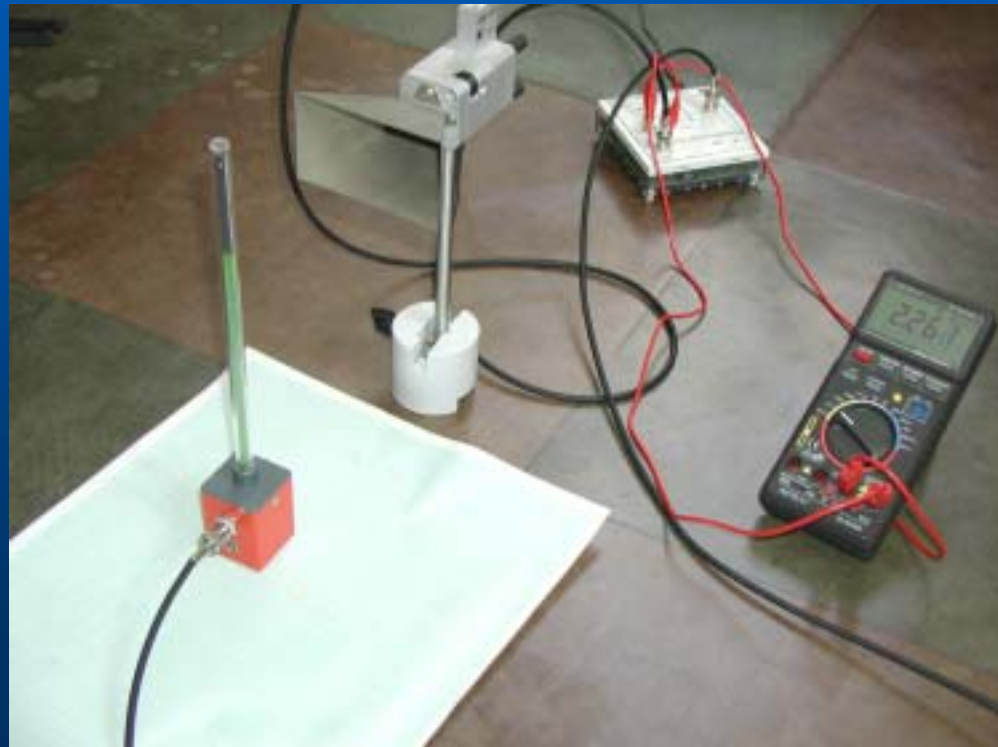
- Měření vlnové délky a frekvence
- Malusův zákon
- Difrakce
- Rozložení intenzity pole

Kvalitativní

- Absorbce
- Vlnovod

Aparatura

- Gunnův oscilátor
- Anténa
- Multimetr
- Modulátor
- Vlnovod
- Reproduktory

Měření vlnové délky a frekvence

Stojaté vlnění

Kmitny a uzly

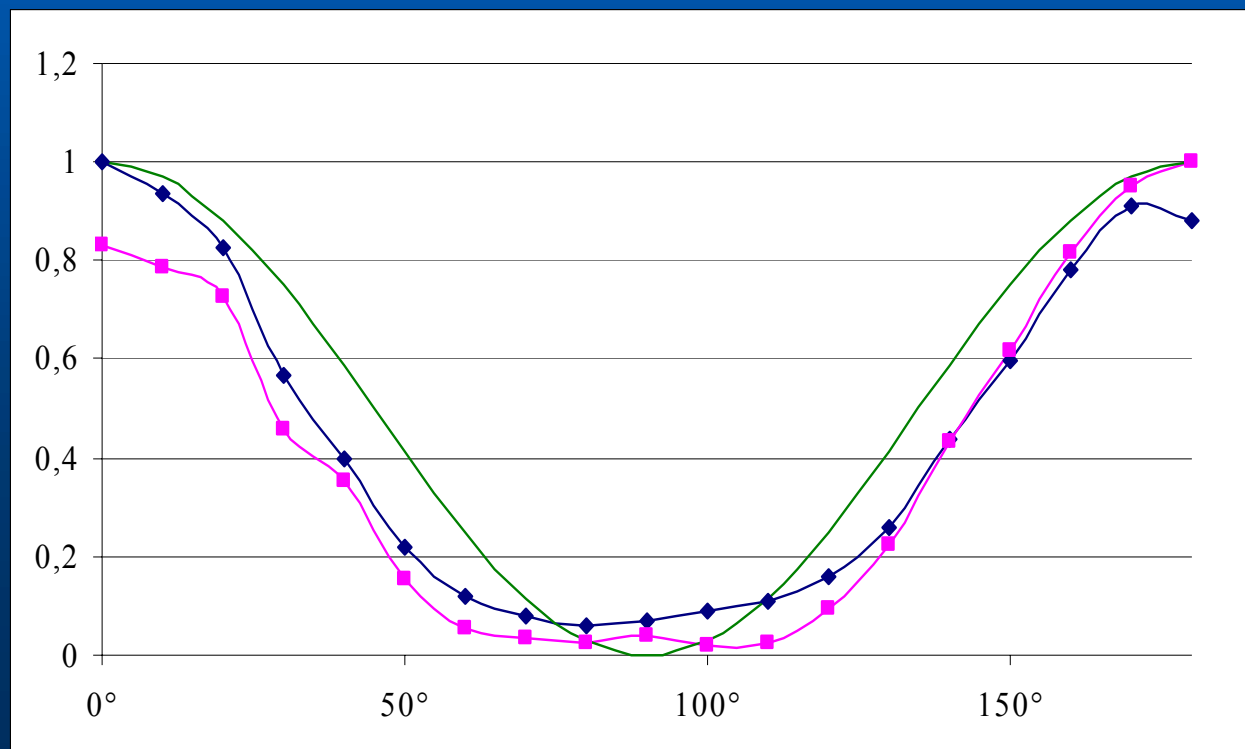
$$5 \cdot \frac{\lambda}{2} = 8 \text{ cm} \quad \underline{\lambda = 3,2 \text{ cm}}$$

$$f = \frac{c}{\lambda} = \frac{3 \cdot 10^8}{0,032} = \underline{9,375 \text{ GHz}}$$

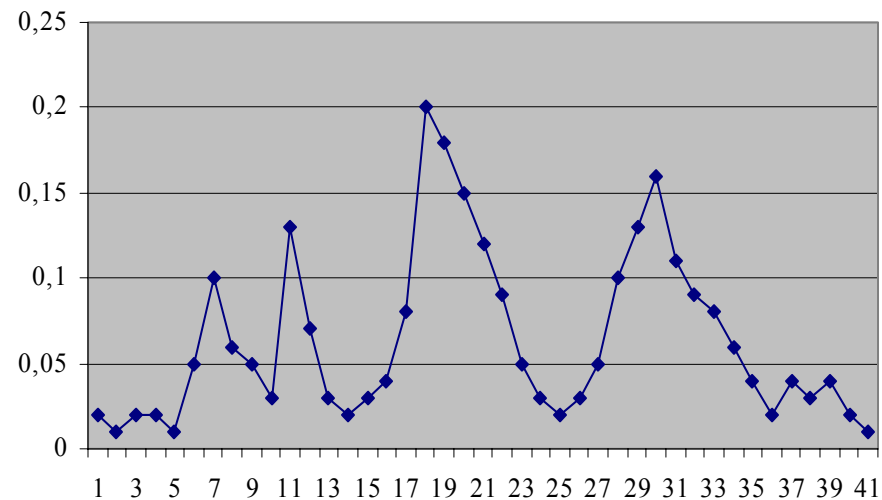
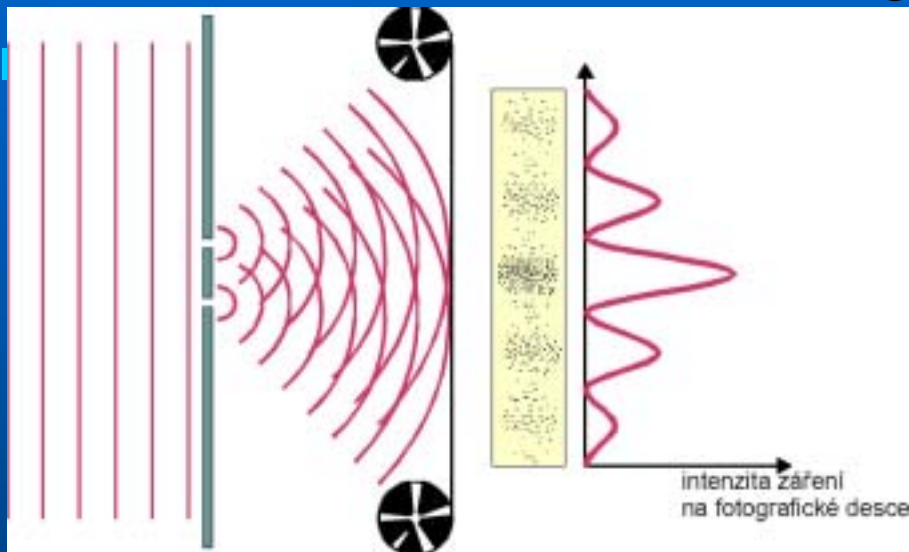
Malusův zákon - polarizace

Malusův zákon platí pro lineární polarizaci v závislosti na poloze polarizátoru.

$$I = I_0(\cos\varphi)^2$$

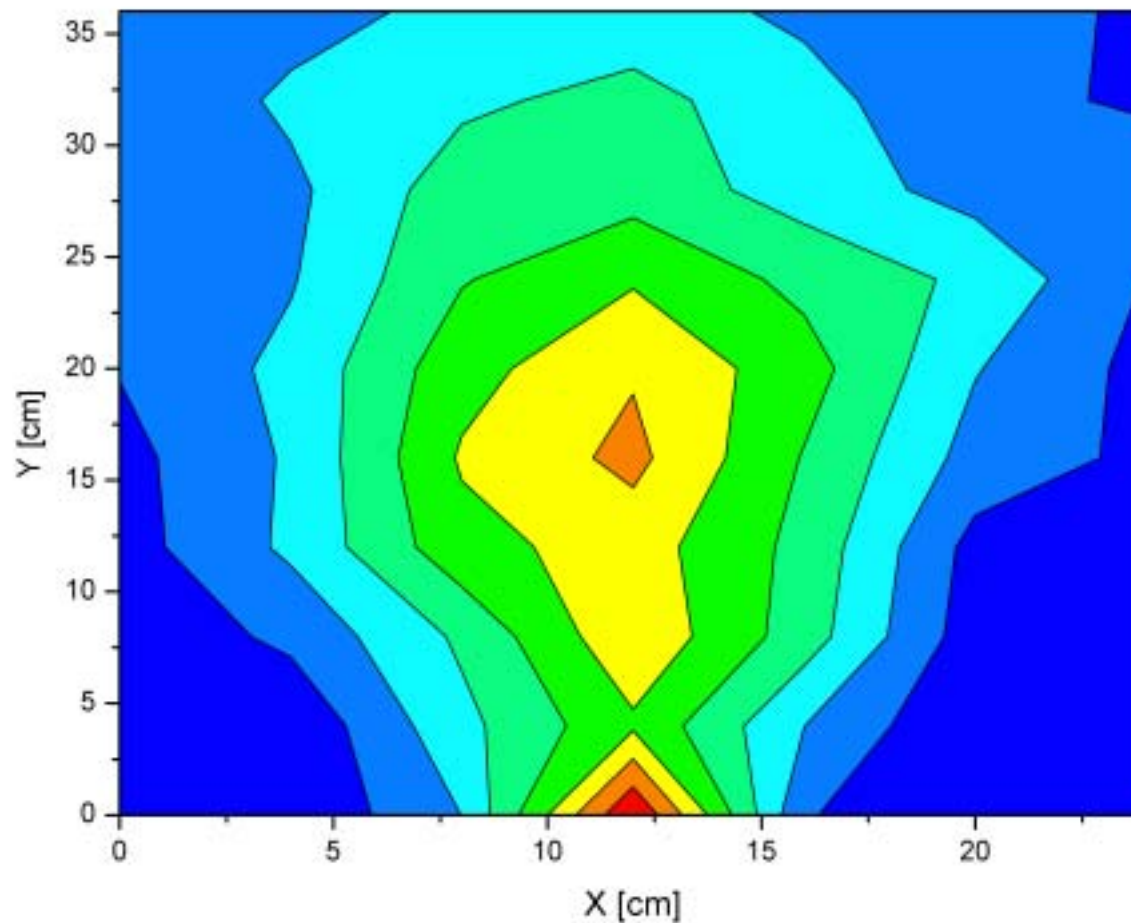
Difrakce na dvojštěrbíně

Elektromagnetické záření má vlnové i částicové vlastnosti. Vlnový a kvantový popis se vzájemně doplňují při popisu elektromagnetického záření.

Foton je objektem mikrosvěta, který má částicové i vlnové vlastnosti, ale není ani částicí ani vlnou.

Intenzita pole před anténou

Absorbce

Materiály, které mikrovlny:

A) Odrážejí

Grafit

Ocelový

plíšek

B) Pohlcojí

Voda

Ruka

Láh v

silné
vrstvě

C) Nechají projít

Dřevo

Látka

Plasty

Papír

Sklo

Tenká vrstva
lihu

Vlnovod

- Vlnovody jsou válcová dielektrická tělesa, jejichž plášť je tvořen dobře vodivým materiálem. Jsou to vlnovody s obdélníkovým a kruhovým průřezem.
- Vlnovod vede mikrovlnný signál

Využití mikrovln

- Radary
- Komunikační spoje
- Mikrovlnný ohřev a vysoušení
- Mikrovlnná spektroskopie (rotační stavy molekul)
- V medicíně
- V radioastronomii

V budoucnu možná antikolizní radary

Závěr

Naším cílem bylo zjistit přítomnost mikrovln a její vlastnosti. Ověřili jsme platnost fyzikálního popisu elektromagnetických vln pro mikrovlny.

Poděkování

Chceme poděkovat Vojtovi Kyselovi za jeho pomoc při pokusech a při tvorbě presentace a fakultě za zorganizování fyzikálního týdne.